

CSR – företagen som vill ta a

CSR Västsverige arrangerade nyligen en heldag på Handelshögskolan i Göteborg. Temat var Hållbara leverantörskedjor. Men var fanns representanterna från de fackliga organisationerna?

CSR (Corporate Social Responsibility) är en sammanslutning av vinstdrivande företag vars målsättning är att ta ett samhällsansvar som går längre än det egna företagets intressen. Idén kommer ursprungligen från USA och har spridit sig runt hela världen. Syftet är att skapa nätverk mellan näringslivet, offentliga sektorn och idéburen verksamhet. Idag vet de flesta vad CSR-frågor handlar om. Det skall omfatta det miljömässiga, etiska och sociala ansvaret hos företagen men syftar samtidigt på att stärka deras tillväxt och långsiktiga lönsamhet.

22 000 Handelshögskolor

Rolf Wolff som är rektor på Handelshögskolan i Göteborg

invigde dagen med att informera publiken om att det just nu finns 22 000 Handelshögskolor runt om i världen. Samtidigt gav han en reflektion över att Handelshögskolorna idag borde ta ett större ansvar kring vad som lärs ut. Fokus har legat på vinster och maximering av lönsamhet. Skolorna har ett ansvar för vilken typ av studenter de släpper ut i näringslivet. I början på 1990-talet startade han en forskargrupp kring miljöfrågor men nu hävdar han att det finns naturligt i arbetet på institutionerna.

Varför arbeta med CSR?

Forskarna vill vara med och skapa mötesplatser mellan universitet och näringsliv.

– Vi vill bygga broar, säger

Niklas Zandén som är moderator under dagen. Han är också föreståndare för Centre for Business in Society. Att ansvarsfördelningen har ökat hos företagen medför att varumärken byggs upp kring etiska och hållbara leveranser. Nya globala projekt har startats och allt är på frivillig basis. Svenska företag anställer fler personer som kontrollerar leverantörerna och ser till att deras uppförandekoder följs.

– Om regeringarna i utvecklingsländerna hade haft schysta lagar så hade detta arbete varit onödigt, avslutar Niklas Zandén sitt inledningstal.

Goda relationer

Forskningsprojekten inom Handelshögskolan är i huvudsak

finansierade direkt från staten till universiteten eller med stödbrev från industrin. Projekten som redovisades under dagen handlade om hållbar logistik med starka industriella kopplingar. Ett forskningsresultat visade att det är svårt för en arbetare i Asien att se meningsfullheten i att arbeta på gräsrotsnivå. Därför använder inköparna uppförandekoder som ett andra val. Att ställa krav på leverantörerna och skapa goda och meningsfulla relationer är viktigt enligt forskningen.

– I Asien besöker vi fabriker och gör det med tre kontrollanter åt gången, säger Åsa-Pia Folkedotter som är social- och miljökoordinator för Ikea. Hon berättar att det är tuffast och större problem med barnarbete

och dålig arbetsmiljö i Asien. Därför behövs det fler kontrollanter där vid stickproven. Kontrollerna görs ofta för att se om det finns barnarbetare i en fabrik. Då går en person samtidigt in bakvägen i fabrikslokalen för att undvika att något barn kanske smiter ut den vägen.

Minimilön och levnadslön

Organisationen "Rena Kläder" informerade att; Visst har det blivit bättre kring arbetsmiljö och säkerhet hos leverantörer i utvecklingsländer. Även minskat barnarbete har blivit resultatet av de senaste 10 årens arbete med upplysning. Vad som ändå kvarstår är rätten till fri organisation och att uppnå levnadslöner åt arbetarna på fabriker.

Foto: Elisabet Omsén

Säkerheten och arbetsmiljön har blivit bättre, men det finns mycket kvar att göra.

Foto: Mushroom and Rooster (flickr) / cc-by-nd

Det finns stora problem med barnarbete och dålig arbetsmiljö i Asien.

ansvar

Det går inte att överleva på de lagstadgade minimilönerna. Ändå tillämpas de snarare som ett lönetak än en miniminivå. Detta står fortfarande långt ned på listan över vad företagen prioriterar. Om arbetarna får högre levnadsstandard kommer det att öka deras egna engagemang på gräsrotsnivå och därmed får de större förutsättningar att organisera sig.

Hållbara transporter

Även ökad transparens efterlystes av frivilligorganisationen SwedWatch.

– Det verkar som om stora företag arbetar mest med barnarbetsfrågan bara för att undvika skandaler, sade Kristina Bjurling från SwedWatch. Genom att öka

insynen i företagens alla led så undviker man skandaler automatiskt. Det är genom att bidra till arbetarnas egna förmåga att organisera sig som de stora förändringarna kan ske. Som det nu är så kräver inköparna billigare varor och effektivare leveranser med mindre lagerhållning. Allt detta bidrar till att pressa leverantörerna ännu mer. Frågan är vem som vinner på goda leverantörskontakter? Uppförandekoder med mer kontroller har inte bidragit till att hindra löneminskningar. De har heller inte gjort någonting för rätten till facklig organisering och kollektiva avtalsförhandlingar.

Git Skoglund

CSR-frågor handlar om det miljömässiga, etiska och sociala ansvaret hos företagen, men syftar samtidigt på att stärka deras tillväxt och långsiktiga lönsamhet.

Foto: Taras Kalapun / under Creative Commons

"Det verkar som om stora företag arbetar mest med barnarbetsfrågan bara för att undvika skandaler," enligt Kristina Bjurling från SwedWatch.

Foto: Nasim Fekrat / under Creative Commons

Därför gör Ikea besök med tre kontrollanter åt gången.

SwedWatch vill se ökad transparens.

Foto: Elisabet Omsén